

HANDLEIDING

RECHTEN VAN BETROKKENEN

Inhoud

1.	Inleiding	3
2.	Rechten van betrokkenen	3
2.1.	Recht op informatie	3
2.2.	Recht op inzage	5
2.3.	Recht op rectificatie.....	6
2.4.	Recht op gegevenswissing	6
2.5.	Recht op beperking	7
2.6.	Recht van bezwaar	7
2.7.	Recht op overdracht van de gegevens (dataportabiliteit)	8
2.8.	Recht om niet onderworpen te worden aan geautomatiseerde besluitvorming.....	8
3.	Verzoek van betrokkene om gebruik te maken van zijn/haar recht	9
3.1.	Gehoor geven aan verzoek.....	9
3.2.	Vaststellen identiteit betrokkene	9
3.3.	Vormvereisten	9
3.4.	Beperking van de rechten	10
3.5.	Betrokkene niet eens met besluit.....	10
4.	Bijlagen	11
4.1.	Schema recht op gegevenswissing	11
4.2.	Schema recht op beperking	12
4.3.	Recht op bezwaar	13
4.4.	Recht om niet onderworpen te worden aan geautomatiseerde besluitvorming.....	14
4.5.	Recht op informatie	15

1. Inleiding

Binnen de Provincie Limburg (hierna: de Provincie) worden verschillende persoonsgegevens verwerkt. 'Verwerken' is een verzamelnaam voor vrijwel alle handelingen die worden verricht met betrekking tot persoonsgegevens die een bedrijf of organisatie onder zich heeft. Persoonsgegevens mogen alleen worden verwerkt indien dit noodzakelijk is om een bepaald doel te bereiken. Om een eerlijke verwerking van persoonsgegevens te waarborgen geeft de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) diverse rechten aan de betrokkene wiens persoonsgegevens worden verwerkt. Daarnaast geeft de Wet politiegegevens (Wpg) ook een aantal (dezelfde) rechten aan betrokkene. Deze rechten kunnen worden beperkt in het belang van strafrechtelijk onderzoek. De betrokkene kan deze rechten uitoefenen tegen de verwerkingsverantwoordelijke. De betrokkene kan gebruik maken van deze rechten door schriftelijk of elektronisch een verzoek in te dienen bij de Provincie. De Provincie dient ook schriftelijk of elektronisch te reageren op het verzoek nadat met voldoende zekerheid de identiteit van de betrokkene is vastgesteld. Tevens kan de betrokkene vragen om mondeling op zijn verzoek te reageren. Op grond van de Wpg dient de betrokkene een schriftelijk verzoek in te dienen bij de Provincie. Een gehele of gedeeltelijke afwijzing van een dergelijk verzoek geschiedt ook schriftelijk en bevat de redenen voor afwijzing.

In deze Handleiding wordt verder uitgewerkt wat deze rechten precies inhouden en hoe om dient te worden gegaan met een verzoek van betrokkene om gebruik te maken van één van zijn/haar rechten.

2. Rechten van betrokkenen

De AVG kent aan betrokkenen een aantal rechten toe. Op deze manier wordt gewaarborgd dat de verwerking van persoonsgegevens op een eerlijke manier geschiedt. Middels deze rechten krijgen betrokkenen meer mogelijkheden om voor zichzelf op te komen als hun persoonsgegevens worden verwerkt. De rechten kunnen worden ingeroepen tegen de verwerkingsverantwoordelijke. Het betreft de volgende rechten:

- recht op informatie;
- recht op inzage in de gegevens;
- recht op rectificatie van de gegevens (indien deze niet correct zijn);
- recht op gegevenswissing 'het recht om vergeten te worden';
- recht op beperking van de gegevensverwerking;
- recht van bezwaar tegen de gegevensverwerking;
- recht op overdracht van de gegevens (dataportabiliteit);
- recht om niet onderworpen te worden aan een geautomatiseerde besluitvorming.

Op grond van de Wpg hebben betrokkenen grotendeels dezelfde rechten, zoals het recht op informatie, het recht op inzage en het recht op rectificatie en vernietiging van gegevens. Echter zijn er in vergelijking met de AVG meer beperkingen en uitzonderingen op deze rechten. Deze beperkingen en uitzonderingen kunnen noodzakelijk zijn voor de opsporing en vervolging van strafbare feiten.

2.1. Recht op informatie

AVG

- Betrokkenen hebben het recht om te weten wat er met hun persoonsgegevens gebeurt en waarom. De Provincie verwerkt persoonsgegevens en heeft daarom een informatieplicht. Hoe de informatieplicht tot uiting komt, is afhankelijk van de wijze waarop de gegevens worden verkregen. de gegevens verzameld worden bij de betrokkene zelf;

de gegevens worden verkregen buiten de betrokkene om.

Indien de persoonsgegevens bij de betrokkene zelf zijn verzameld, dient de volgende informatie te worden verstrekt:

- de identiteit en contactgegevens van de verantwoordelijke en eventueel van de vertegenwoordiger;
- de contactgegevens van de functionaris gegevensbescherming;
- het doel waarvoor de persoonsgegevens worden verwerkt;
- de grondslag van de verwerking;
- de eventuele ontvangers of categorieën van ontvangers;
- het voornemen tot doorgifte van persoonsgegevens aan een derde land en daarmee samenhangende informatie;
- de bewaartermijn van de persoonsgegevens, of als dat niet mogelijk is de criteria voor het bepalen ervan;
- de rechten van de betrokkene (inclusief het recht om de toestemming in te trekken en mogelijkheid tot indienen klacht bij Autoriteit Persoonsgegevens);
- of het verwerken van persoonsgegevens een wettelijke verplichting is of noodzakelijk is voor de uitvoering of het aangaan van een overeenkomst, of de betrokkene verplicht is die gegevens te verstrekken en wat de gevolgen zijn van het niet verstrekken van die gegevens voor de betrokkene;
- het bestaan van geautomatiseerde besluitvorming en aanverwante informatie hierover.

Indien de persoonsgegevens worden verkregen buiten de betrokkene om, heeft de betrokkene recht op dezelfde informatie als het geval waarin de persoonsgegevens bij de betrokkene zelf waren verzameld. Echter dient in dit geval ook de bron te worden vermeld waaruit de persoonsgegevens zijn verkregen.

In beginsel dient de betrokkene altijd geïnformeerd te worden. Wanneer de persoonsgegevens bij de betrokkene zelf worden verzameld, dient deze te worden geïnformeerd vanaf het moment van de verkrijging van de persoonsgegevens. Zijn de persoonsgegevens echter verzameld buiten de betrokkene om, dan dient deze te worden geïnformeerd binnen een redelijke termijn na ontvangst van de persoonsgegevens. Op grond van de AVG is dit in ieder geval niet langer dan één maand na ontvangst van de persoonsgegevens. Er bestaan een aantal uitzonderingen. Welke uitzonderingen van toepassing zijn, is afhankelijk van de manier waarop de persoonsgegevens zijn verkregen.

Indien de persoonsgegevens bij de betrokkene zelf zijn verzameld, hoeft de betrokkene niet te worden geïnformeerd wanneer deze al over de benodigde informatie beschikt.

Indien de persoonsgegevens zijn verkregen buiten de betrokkene om, hoeft de betrokkene, net als het geval waarin de persoonsgegevens bij de betrokkene zelf zijn verzameld, niet te worden geïnformeerd wanneer deze al over de benodigde informatie beschikt. In deze situatie zijn er echter nog een aantal andere uitzonderingen:

- de informatieverstrekking aan de betrokkene blijkt onmogelijk, of vergt een onevenredige inspanning;
- de verkrijging of verstrekking van de persoonsgegevens is uitdrukkelijk bij wet voorgeschreven en in die wet zijn de gerechtvaardigde belangen van de betrokkene gewaarborgd;
- de persoonsgegevens moeten vertrouwelijk blijven i.v.m. een beroepsgeheim;
- de doeleinden van de verwerking komen ernstig in het gedrang.

Wpg

De verwerkingsverantwoordelijke heeft op grond van de Wpg ook een informatieplicht. De verwerkingsverantwoordelijke verstrekt aan de betrokkene informatie over de verwerking van politiegegevens in een beknopte en toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal. De informatie wordt met passende middelen, waaronder elektronische middelen, verstrekt en in beginsel in dezelfde vorm als de vorm van het verzoek. De volgende informatie dient aan de betrokkene te worden verstrekt:

- de identiteit en contactgegevens van de verwerkingsverantwoordelijke en de functionaris gegevensbescherming;
- de verwerkingsdoelen van de politiegegevens;
- de rechten van betrokkene;
- het recht om een klacht in te dienen bij de Autoriteit Persoonsgegevens.

In specifieke gevallen verstrekt de verwerkingsverantwoordelijke de volgende informatie aan de betrokkene:

- de rechtsgrondslag van de verwerking;
- de bewaartermijn van de politiegegevens;
- indien noodzakelijk, extra informatie, in het bijzonder wanneer de politiegegevens zonder medeweten van de betrokkene worden verzameld;
- het bestaan van geautomatiseerde besluitvorming en nuttige informatie over de onderliggende logica, alsmede het belang en de verwachte gevolgen van die verwerking voor de betrokkene.

In het geval er sprake is van een kennelijk ongegrond of buitensporig verzoek, kan de verwerkingsverantwoordelijke weigeren gevolg te geven aan het verzoek.

2.2. **Recht op inzage**

AVG

Het recht op inzage houdt in dat iedere betrokkene het recht heeft om aan de verwerkingsverantwoordelijke te vragen of zijn/haar persoonsgegevens worden verwerkt en zo ja, om die in te zien.

De volgende informatie dient aan de betrokkene te worden verstrekt:

- de verwerkingsdoeleinden;
- de categorieën van persoonsgegevens (zowel 'gewone' als bijzondere persoonsgegevens);
- de ontvangers/categorieën van ontvangers van de persoonsgegevens, al dan niet in derde landen of internationale organisaties;
- bewaartermijnen van de persoonsgegevens of criteria om de bewaartermijn te bepalen;
- recht op rectificatie, gegevenswissing, beperking of bewaar;
- recht om een klacht in te dienen bij de toezichthouder;
- bron van de persoonsgegevens, indien deze niet zijn verzameld bij de betrokkene zelf;
- de mededeling dat er (geen) sprake is van geautomatiseerde besluitvorming.

De betrokkene kan vragen om een kopie van de verwerkte gegevens. Deze wordt dan kosteloos verstrekt, tenzij de betrokkene om extra kopieën vraagt of als het verzoek duidelijk ongegrond of buitensporig is. De kosten betreffen een redelijke vergoeding.

Wpg

Net zoals bij de AVG houdt het recht op inzage onder de Wpg in dat betrokkenen het recht hebben om aan de verwerkingsverantwoordelijke te vragen of hun persoonsgegevens worden verwerkt en deze in te zien.

Informatie met betrekking tot de volgende punten dient aan de betrokkene te worden verstrekt:

- de verwerkingsdoeleinden en rechtsgrond;
- de betrokken categorieën van politiegegevens;
- de vraag of de deze persoon betreffende politiegegevens gedurende een periode van vier jaar voorafgaande aan het verzoek zijn verstrekt en over de ontvangers of categorieën van ontvangers aan wie de gegevens zijn verstrekt, met name ontvangers in derde landen of internationale organisaties;
- de bewaartermijn of indien dat niet mogelijk is, de criteria om die termijn te bepalen;
- het recht een klacht in te dienen bij de Autoriteit Persoonsgegevens;
- de herkomst, voor zover beschikbaar, van de politiegegevens.

2.3. Recht op rectificatie

Indien blijkt dat de persoonsgegevens die worden verwerkt niet correct of incompleet zijn, kan de betrokkene verzoeken deze gegevens te corrigeren of aan te vullen. De Provincie dient gehoor te geven aan dit verzoek. Dit geldt zowel op grond van de AVG als Wpg.

2.4. Recht op gegevenswissing

AVG

In een aantal gevallen kan de betrokkene aan de Provincie verzoeken dat zijn/haar persoonsgegevens worden verwijderd. Het gaat om de volgende gevallen:

- de persoonsgegevens zijn niet langer nodig voor de doeleinden waar zij voor zijn verzameld of anderszins verwerkt;
- de betrokkene trekt zijn toestemming in en er bestaat geen andere rechtsgrond voor verwerking;
- betrokkene maakt bezwaar tegen de verwerking;
- de persoonsgegevens zijn onrechtmatig verwerkt;
- verwijdering is verplicht vanwege een wettelijke verplichting die rust op de Provincie;
- de persoonsgegevens zijn verzameld in verband met een rechtstreeks aanbod van internetdiensten aan een kind.

Er zijn echter een aantal uitzonderingen op het recht van gegevenswissing. Zo hoeven gegevens niet verwijderd te worden indien:

- de verwerking noodzakelijk is om het recht op vrijheid van meningsuiting en informatie uit te oefenen;
- de verwerking noodzakelijk is op grond van een wettelijke verplichting;
- de verwerking is ter uitvoering van een taak van algemeen belang op het gebied van de volksgezondheid;
- de persoonsgegevens moeten in het algemeen belang worden gearchiveerd;
- de persoonsgegevens zijn noodzakelijk voor een rechtsvordering.

Wpg

Het recht op gegevenswissing zoals hierboven omschreven, geldt niet op grond van de Wpg.

Betrokkene kan in het kader van de Wpg wel een verzoek tot vernietiging van de politiegegevens indienen bij de verwerkingsverantwoordelijke als blijkt dat de gegevens niet correct of incompleet zijn.

2.5. Recht op beperking

AVG

Betrokkenen kunnen verzoeken om de verwerking van hun persoonsgegevens tijdelijk stop te laten zetten. Dit wordt ook wel het recht op beperking genoemd. In de volgende gevallen mogen betrokkenen gebruik maken van dit recht:

- de persoonsgegevens zijn mogelijk onjuist;
- de verwerking is onrechtmatig;
- de persoonsgegevens zijn niet meer nodig;
- betrokkene maakt bezwaar tegen de verwerking.

Indien aan het verzoek gehoor wordt gegeven, mogen de persoonsgegevens alleen nog worden verwerkt:

- met toestemming van de betrokkene;
- voor de instelling, uitoefening of onderbouwing van een rechtsvordering;
- ter bescherming van de rechten van anderen of om gewichtige redenen van algemeen belang.

Wpg

Betrokkenen kunnen dit recht niet uitoefenen op grond van de Wpg.

2.6. Recht van bezwaar

AVG

Het recht van bezwaar op grond van de AVG is niet hetzelfde als bezwaar op grond van de Awb. Het recht van bezwaar op grond van de AVG is meer een recht van verzet. Betrokkenen kunnen aan de Provincie vragen hun persoonsgegevens niet langer te gebruiken.

Het recht van bezwaar kan in drie situaties worden uitgeoefend:

1. De betrokkene kan bezwaar maken wegens persoonlijke omstandigheden, tegen verwerkingen die gebaseerd zijn op de volgende grondslagen:
 - taak van algemeen belang of openbaar gezag; of
 - het gerechtvaardigd belang van de verwerkingsverantwoordelijke.
2. De betrokkene kan bezwaar maken tegen de verwerking van zijn persoonsgegevens met het oog op direct marketing.
3. De betrokkene kan bezwaar maken tegen de verwerking van zijn persoonsgegevens voor wetenschappelijk of historisch onderzoek of voor statistische doeleinden op grond van specifiek met zijn situatie verband houdende redenen.

In de eerste situatie moet de verwerking worden gestaakt, tenzij er dwingende en gerechtvaardigde gronden zijn waardoor het verwerkingsbelang van de Provincie groter is dan het belang van de betrokkene om de verwerking te staken.

In de tweede situatie dient altijd gehoor te worden gegeven aan het verzoek. Het recht van bezwaar is in deze situatie absoluut.

In de derde situatie dient aan het recht van bezwaar gehoor te worden gegeven, tenzij de verwerking noodzakelijk is voor de uitvoering van een taak van algemeen belang.

Wpg

Betrokkenen kunnen dit recht niet uitoefenen op grond van de Wpg.

2.7. Recht op overdracht van de gegevens (dataportabiliteit)

AVG

Een betrokkene heeft in bepaalde gevallen het recht dat zijn *digitale* persoonsgegevens worden verwerkt in een formaat dat gestructureerd, gangbaar en door verschillende systemen te lezen is. Met een verzoek om overdraagbare gegevens kan een betrokkene het volgende vragen:

- betrokkene wenst de gegevens in een overdraagbaar formaat van Provincie te ontvangen; of
- betrokkene wenst dat de gegevens worden overgedragen aan een andere verwerker. Let op: een verzoek tot overdracht kan niet op zichzelf leiden tot gegevenswissing!

De Provincie hoeft slechts gehoor te geven aan dit recht als de gegevensverwerking berust op de toestemming van de betrokkene of op de totstandkoming/uitvoering van een overeenkomst met de betrokkene.

Wpg

Betrokkenen kunnen dit recht niet uitoefenen op grond van de Wpg.

2.8. Recht om niet onderworpen te worden aan geautomatiseerde besluitvorming

AVG

Geautomatiseerde besluitvorming houdt in dat persoonsgegevens worden gebruikt om tot een besluit te komen zonder menselijke tussenkomst. De persoonsgegevens worden automatisch verwerkt, bijvoorbeeld bij profilering.

Betrokkenen mogen niet onderworpen te worden aan geautomatiseerde besluitvorming indien dit:

- rechtsgevolgen voor hen heeft; of
- het hen anderszins in aanzienlijke mate treft.

Het gaat dus eigenlijk om een verbod voor de verwerkingsverantwoordelijke om betrokkenen te onderwerpen aan geautomatiseerde besluitvorming.

Er zijn echter een aantal uitzonderingen op het verbod van geautomatiseerde besluitvorming. In de volgende situaties kan gebruik worden gemaakt van geautomatiseerde besluitvorming:

1. wanneer dit noodzakelijk is voor de totstandkoming of de uitvoering van een overeenkomst tussen de betrokkene en een verwerkingsverantwoordelijke;
2. wanneer de betrokkene uitdrukkelijk toestemming heeft gegeven;
3. wanneer sprake is van een wettelijke bepaling die geldt voor de verwerkingsverantwoordelijke en is voorzien in passende maatregelen ter bescherming van de rechten en vrijheden en gerechtvaardigde belangen van de betrokkene.

Indien de eerste twee uitzonderingen van toepassing zijn, dient de Provincie passende maatregelen te nemen ter bescherming van de rechten van betrokkene. Deze maatregelen moeten ten minste het volgende omvatten:

- het recht op menselijke tussenkomst;
- het recht voor de betrokkene om zijn standpunt kenbaar te maken; en
- het recht om het besluit aan te vechten.

Wpg

Dit recht is niet als zodanig vastgelegd in de Wpg.

3. Verzoek van betrokkene om gebruik te maken van zijn/haar recht

Hoe moet nu worden omgegaan met een verzoek van de betrokkene tot het gebruik van één van zijn/haar rechten voor een eerlijke verwerking van de persoonsgegevens?

3.1. Gehoor geven aan verzoek

AVG

Indien betrokkenen een verzoek indienen ter uitoefening van hun rechten, dient de Provincie gehoor te geven aan dit verzoek. De Provincie hoeft geen gehoor te geven aan deze verzoeken indien deze kennelijk ongegrond of buitensporig zijn.

Binnen één maand na ontvangst van het verzoek, dient de betrokkene te worden geïnformeerd over de uitvoering van het verzoek. Ook wanneer er geen gehoor wordt gegeven aan het verzoek dient dit binnen een maand kenbaar te worden gemaakt.

Wpg

Indien betrokkenen een verzoek indienen ter uitoefening van hun rechten, dient de Provincie gehoor te geven aan dit verzoek. De Provincie hoeft geen gehoor te geven aan deze verzoeken als ingaan op het verzoek nadelige gevolgen zou hebben voor de opsporing of vervolging van strafbare feiten. Tevens hoeft de Provincie niet in te gaan op een dergelijk verzoek als andere mensen, zoals getuigen of informanten, daarmee worden beschermd.

De Provincie dient bij een verzoek om inzage in de persoonsgegevens binnen zes weken het verzoek te beantwoorden. De verwerkingsverantwoordelijke kan de beslissing voor maximaal vier tot zes weken verdagen, indien blijkt dat bij verschillende regionale eenheden of bij de landelijke eenheid van de politie politiegegevens van de verzoeker worden verwerkt. Van de verdaging wordt een schriftelijke mededeling gedaan bij de betrokkene. Bij een verzoek om rectificatie van de gegevens dient de Provincie binnen vier weken het verzoek te beantwoorden.

3.2. Vaststellen identiteit betrokkene

De identiteit van de betrokkenen dient te worden vastgesteld bij het verzoek om gebruik te maken van de hierboven omschreven rechten. Bij het indienen van het verzoek, dient een kopie van het identiteitsbewijs te worden verstrekt. Bij de kopie van het identiteitsbewijs dienen alleen de noodzakelijke gegevens zichtbaar te zijn om de identiteit van betrokkene vast te stellen, zoals naam, foto en geboortedatum. Deze gegevens zijn in combinatie met elkaar dusdanig uniek voor een bepaald persoon, dat een persoon op basis ervan met zekerheid of grote waarschijnlijkheid geïdentificeerd kan worden. Het BSN-nummer is hierbij niet noodzakelijk om de identiteit van de betrokkene vast te stellen en kan dus worden weggelakt door de betrokkene.

3.3. Vormvereisten

De betrokkene dient in duidelijke en eenvoudige taal te worden geïnformeerd over zijn/haar verzoek. Verder moet de informatie in gemakkelijke, toegankelijke vorm worden aangeboden en beknopt, transparant en begrijpelijk zijn. De informatie moet schriftelijk of met andere elektronische middelen worden verstrekt, tenzij de betrokkene verzoekt om mondeling te worden geïnformeerd. In het kader van de Wpg dient de informatie altijd schriftelijk te worden verstrekt.

3.4. Beperking van de rechten

AVG

De rechten van de betrokkenen kunnen worden beperkt indien dit noodzakelijk is voor de waarborging van:

- de nationale veiligheid, landsverdeling of openbare veiligheid;
- de voorkoming, onderzoek, opsporing en vervolging van strafbare feiten, of tenuitvoerlegging van straffen;
- de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van schendingen van de beroepscode voor gereguleerde beroepsschendingen van de beroepscode van gereguleerde beroepen;
- andere belangrijke doelstellingen van algemeen belang van Nederland of de Europese Unie;
- de bescherming van de onafhankelijkheid van rechters en rechterlijke procedures; en
- taken op het gebied van toezicht, inspectie of regelgeving op de hierboven genoemde gebieden;
- de bescherming van de betrokkene of van de rechten of vrijheden van anderen; of
- de inning van civielrechtelijke vorderingen.

Indien de Provincie, als verwerkingsverantwoordelijke, besluit om de rechten van betrokkenen te beperken, dan dient de Provincie de volgende overwegingen in acht te nemen:

- de aard van de verwerkingen;
- de risico's voor de rechten en vrijheden van de betrokkene;
- het recht van de betrokkene om op de hoogte te worden gesteld van deze beperking.

Wpg

Een verzoek om inzage en om rectificatie en vernietiging moet worden afgewezen voor zover dit noodzakelijk en evenredig is:

- ter vermijding van belemmering van de gerechtelijke onderzoeken of procedures;
- ter vermijding van nadelige gevolgen voor de voorkoming, de opsporing, het onderzoek en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen.
- ter bescherming van de openbare veiligheid;
- ter bescherming van de nationale veiligheid; of
- in geval van een kennelijk ongegrond of buitensporig verzoek.

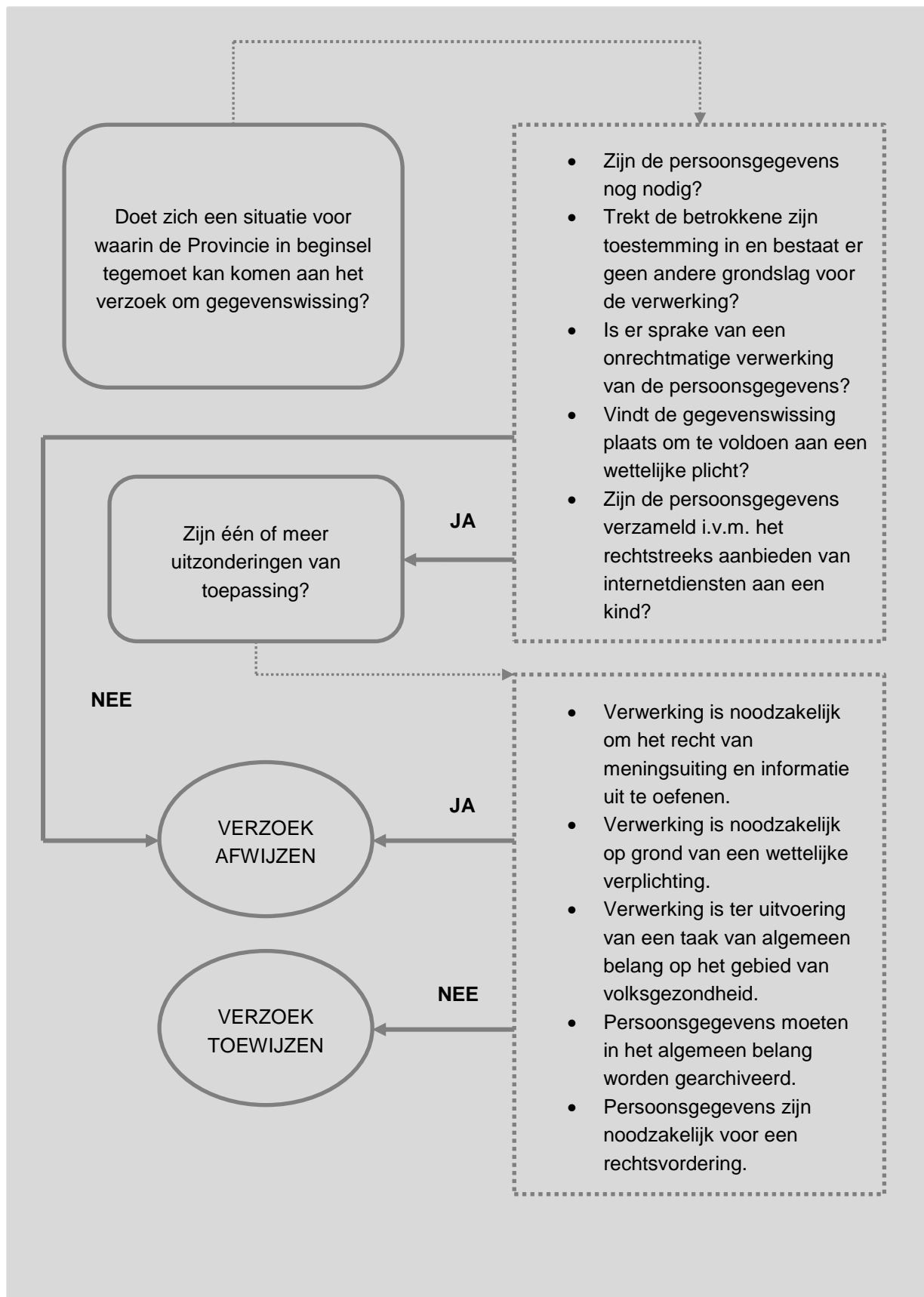
3.5. Betrokkene niet eens met besluit

De Provincie kan al dan niet beslissen om gehoor te geven aan het verzoek van de betrokkene. De betrokkene kan het niet eens zijn met dit besluit of de uitvoering daarvan. Indien dit het geval is, kan de betrokkene:

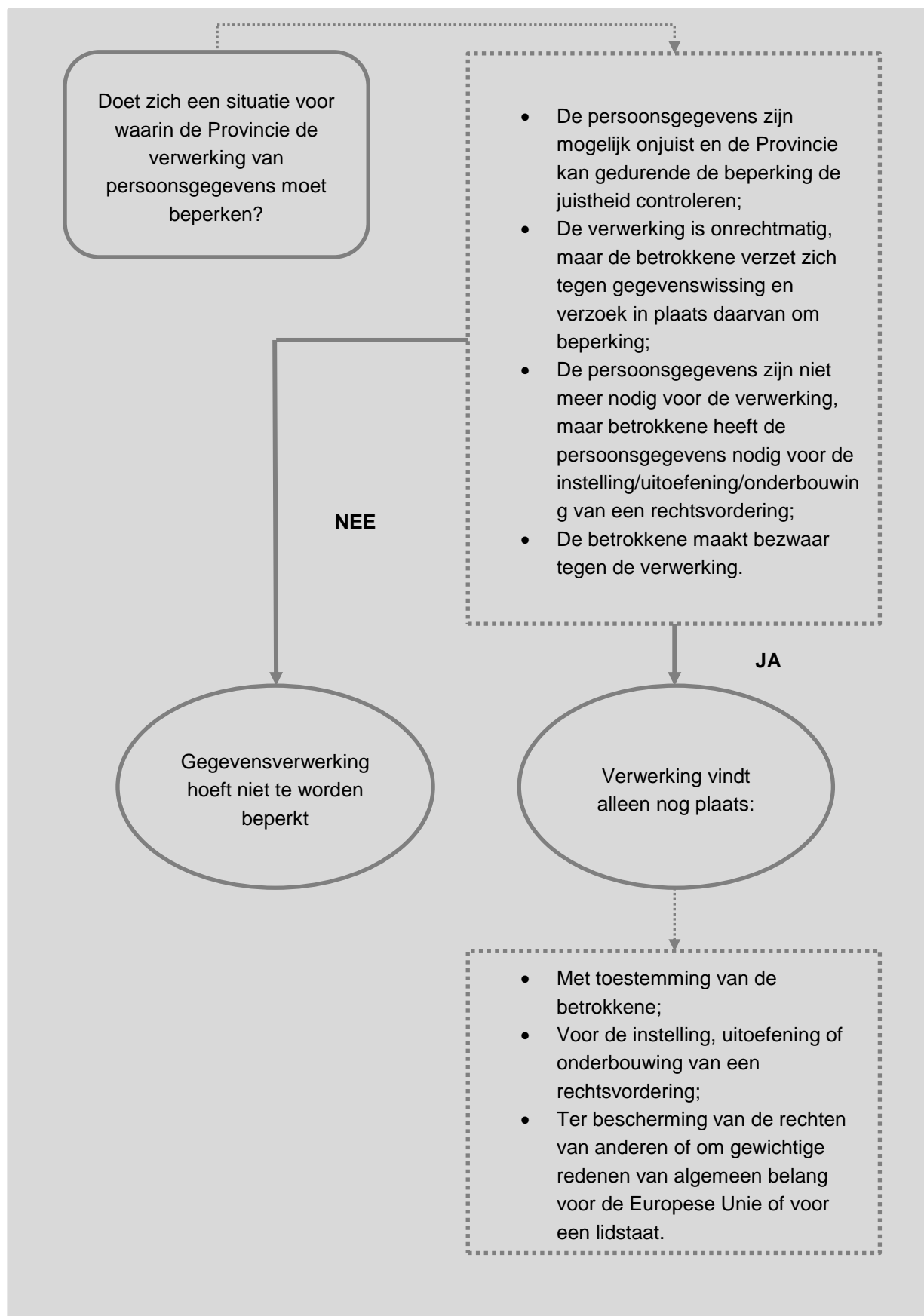
- naar de rechter stappen;
- een verzoek indienen bij de Autoriteit Persoonsgegevens om te bemiddelen in een geschil met de verwerkingsverantwoordelijke over de uitoefening van zijn/haar rechten;
- de Autoriteit Persoonsgegevens verzoeken om te handhaven.

4. Bijlagen

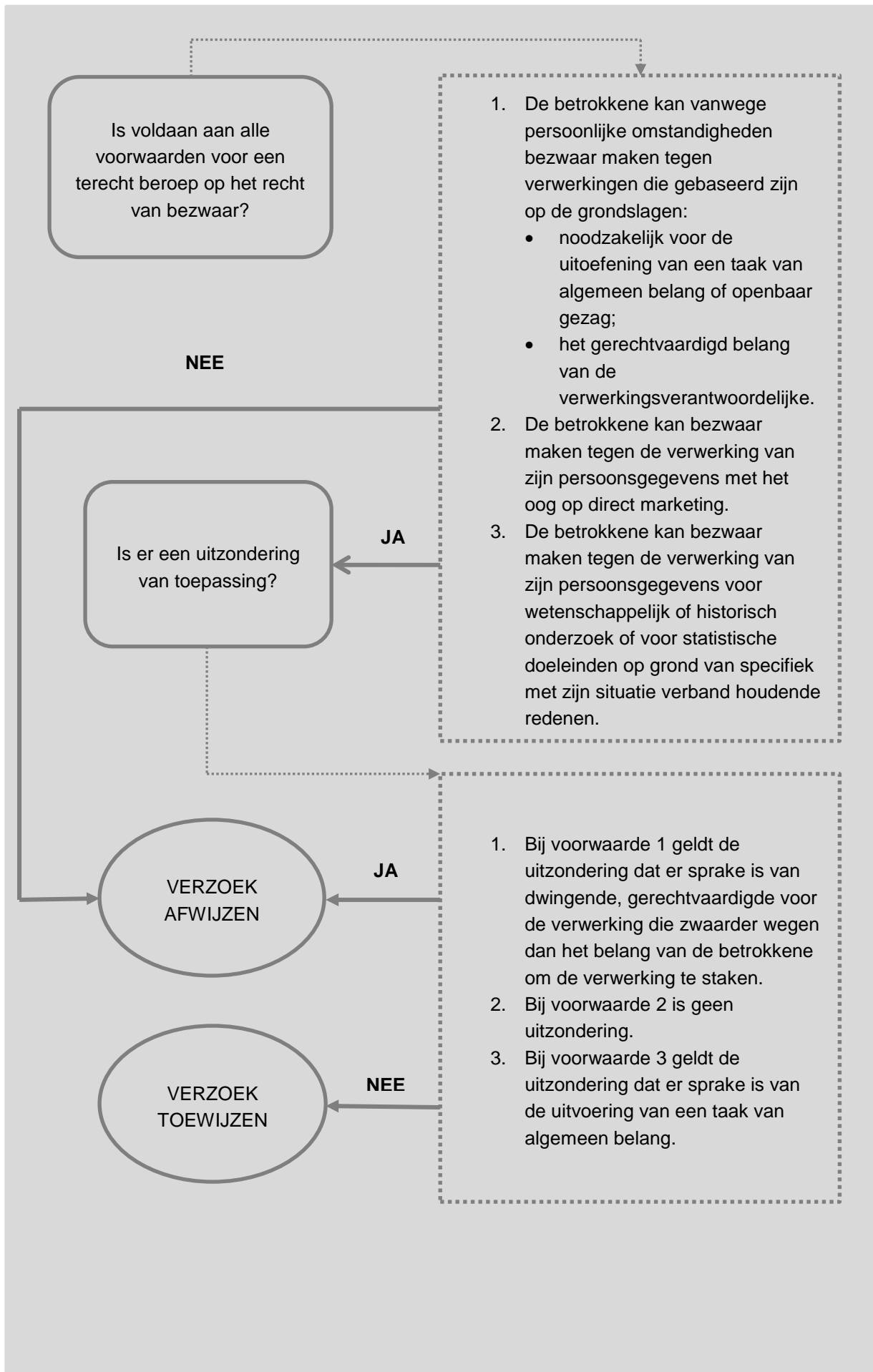
4.1. Schema recht op gegevenswissing

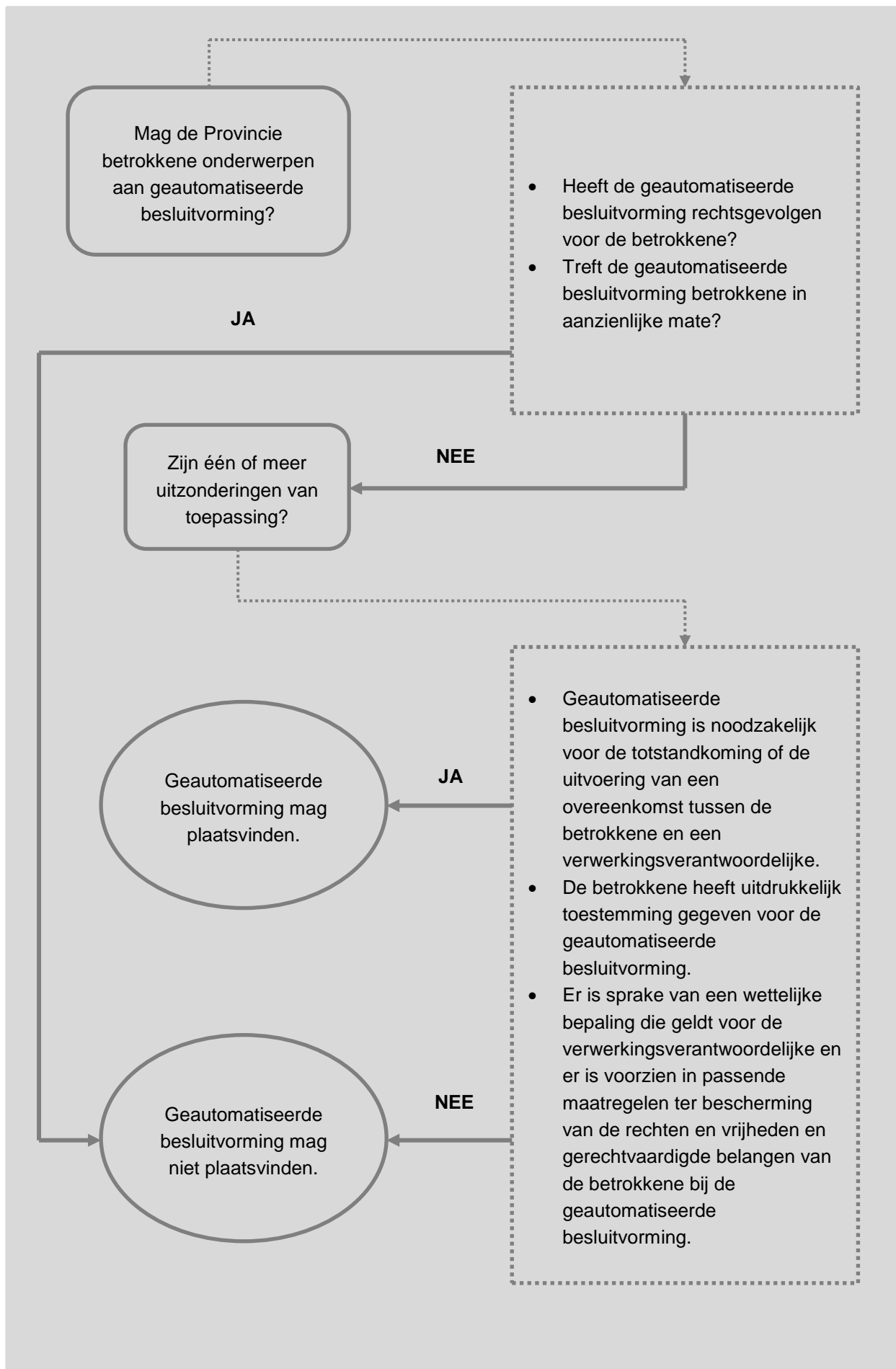
4.2. Schema recht op beperking

4.3. Recht op bezwaar

4.4. Recht om niet onderworpen te worden aan geautomatiseerde besluitvorming

4.5. Recht op informatie

